

KJØBENHAVNS
RAADHUS
BIBLIOTHEK

EX LIBRIS

Et Par Ord til Oplysning

om

Hvor man bliver honnet og
paalidelig behandlet.

Af

R. Johansen,
Brændehandler.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. D. Dviist & Comp.

1872.

Efterat islandsk Kjøbmand Thaae, Bolværkseier i Nyhavn her i Staden, i 1864 havde indgivet Andragende til Indenrigsministeriet om, at der maatte træffes Foranstaltning til, at den for Staden Kjøbenhavn befalede Afgift af Brænde, som indførtes søværts til Staden, ogsaa maatte blive opkrævet af Fartøier, der indklareredes med Brænde ved Toldbodbommen, men løssede Brændet paa Stadens udenbys Grunde, anmodede Indenrigsministeriet ved Skrivelse af 1ste December d. A., Generaltolddirectoratet om at lade bemeldte Afgift opkræve.

Da der imidlertid var god Grund til at formene, at den ovennævnte Afgift opkrævedes med Urette, nægtebe jeg at refundere Firmaet Bjerre & Rømer et Beløb af 22 Rdl., som det uden mit Vidende og Billie ved Indklareringen havde erlagt i Brændeafgift af to mig tilhørende Ladninger Brænde. Firmaet lod mig desaarfag indstævne for Sø- og Handelsretten; under Mødet for Retten tilbød jeg at refundere Beløbet, saafremt Firmaets Sagfører, Procurator Bloch, eller Retten kunde vise mig den Lov, der hjemlede den her omhandlede Afgiftsopkrævning; da en saadan Lov imidlertid ikke blev mig forevist, blev nævnte Procurator og jeg enige om i Indenrigsministeriet at søge saadan Oplysning, men da Ministeriet eiheller saae sig istand hertil, blev Sagen ved Sø- og Handelsretten fremmet, indtil den ved Dom af 1ste Marts 1865 blev afvist, paa Grund af, at Retten i Henhold til Lov 19de Februar 1861 § 15 ikke

kunde ansee sig competent til at tage Spørgsmaalet om Brændeafgiftsopkrævnings Besoielse eller Ikkebesoielse i hele sin Almindelighed under Afgjørelse. Forhandlingerne under denne Sag bestyrkede mig endyderligere i min Tro paa Ulobmedholdeligheden af den nævnte Afgiftsopkrævning, og lod navnlig aldeles ingen Tvivl tilbage hos mig om, at Rescript 9de Juni 1819 ingensomhelst Hjemmel indeholdt i den her omhandlede Retning, og da hertil kom, at Toldvæsenet nægtebe at udklarere Skipper Larsen, Skonnert „Gunn Marie“, der var ladet med Brænde til mig, lod jeg under 7de April 1865 ved Notarius publicus hos Toldvæsenet nedlægge Protest, deels mod Afgiftsopkrævnings Berettigelse, deels mod Skibets Standsning, idet jeg forbeholdt mig min Ret i videste Omfang saavel til det alt opkrævede Beløb, som til Renter og Erstatning.

Firmaet Bjerre & Rømer indbragte imidlertid ovennævnte Sag for Kjøbenhavns Gjældscommissiøn, hvor jeg imidlertid ved Rettens Dom af 13de September 1865 blev frijunden for Firmaets Tiltale i denne Sag, begrundet paa at Retten maatte antage, at Rescript 9de Juni 1819, der kun omhandler Opkrævning af den oftnævnte Afgift af det Brænde, der søværts indførtes „i Kjøbenhavn“, d: den egentlige Stad, ikke kunde finde Anvendelse paa det Brænde, der løsfedes udenfor Toldboddommen, om end paa Stadens udenbys Grunde, hvilket Resultat efter Rettens Mening nderligere bestyrkedes ved, at Afgiften kunde opkræves i Forbindelse med Consumptionen, der jo alene havde Hensyn til den egentlige Stad, og ikke til Forstæderne eller de udenbys Grunde. Denne Dom lod jeg under 27de September s. A. ved Notarius publicus forkynde deels for Firmaet Bjerre & Rømer, deels for Dvertoldinspecteuren, Stats-

raad Schumacher, og Toldstriveren, Kammerraad Jensen samt dem levere en Gjenpart af Dommen.

Imidlertid var Afgiften fortvarende blevet opkrævet, og Toldvæsenet beslaglagde, da jeg stadig protesterede mod Afgiftens Berettigelse, under 2den October 1865, endog et Skipper H. N. Hansen og mig tilhørende Slupstib „Lykken“, i 51 Dage, altsaa indtil 21 November s. A. Selvsølgelig nedlagde jeg ogsaa Protest herimod ved Notarius publicus under forstnævnte Dato, forbeholdende mig min Ret i videste Omfang og i enhver Henseende.

Med dette Resultat og med den af mig tagne Reservation for Dje, henvendte jeg mig først til Toldvæsenet med Ansøgning om, deels at faae foranlediget den fremtidige Afgiftsopkrævning standset, deels at erholde de af mig erlagte Beløb tilbagebetalte, samt Erstatning for det Tab jeg leed ved Skonnerten „Enny Marie's“ og Sluppen „Lykken's“ Beslaglæggelse, men fik til Svar, at bets Betjente kun vare Tjenere, der maatte adlyde Ministeriets Ordre, jeg gif derefter med Ansøgning til Indenrigsministeriet, men den daværende Minister svarede, at det var en Sag fra hans Forgjængers Tid, som han ikke saae sig istand til at forandre, hvorhos han bemærkede, at i Statskassen var Afgiften ikke indgaaet, hvorfor han ei heller af denne Kasse kunde lade nogen Refusion stee; dette Svar blev givet ved personlig Henvendelse til ham, men officielt modtog Brændehandler A. Larsen under 13de Februar 1866 gjennem Magistraten det Svar fra Indenrigsministeriet, at Samme vilde have det overladt til Brændehandlerne, hvorvidt de maatte vilde søge dette Spørgsmaal afgjort ved Domstolene. Endelig fik jeg fra Kjøbenhavns Magistrat, da jeg i samme Anledning henvendte mig til den, det Svar, at vel var den nævnte Afgift indgaaet i sammes Kasse, men at den ingen

Penge havde forlangt af os, men at Loldvæsenet havde bragt dem, og at den havde modtaget dem, fordi den havde Brug for dem — et iøvrigt ret comist Argument for at kunne retfærdiggjøre sig — men saae den sig, uagtet Gjældscommissionens Dom, og den af mig nedlagte Protest, dog ikke istand til at refundere mig Beløbet.

Efter saaledes ad Mindelighedens Vei forgjæves at have forsøgt deels at saae Afgiftsopkrævningen standsset, deels at saae de allerede af mig erlagte Beløb refunderede, anlagde jeg ved Hof- og Stadsretten tvende Sager mod Generaldirecteuren for Skattevæsenet, hvilke Sager imidlertid paa Grund af, at han var feil Sagvolber, bleve afviste.

Min Collega, Brændehandler C. P. Hansen, der samtidigt havde anlagt Sag i samme Anledning mod Kjøbenhavns Magistrat og Consistorium for Kjøbenhavns Universitet var heldig og traf den rette Sagvolber, hvis aarsag han først under 15de Januar 1867 ved Hof- og Stadsretten og senere under 20de Januar 1869 ved Høiesteret erhvervede en Dom, der ganske kom til samme Resultat, som ovennævnte Gjældscommissionsdom af 13de September 1865.

Ved denne Høiesteretsdom, der findes aftrykt i Høiesteretsstidende for 1869 Pag. 550, blev Afgiftsopkrævningens Ulovmedholdelighed atter konstateret, og de Indstævnte tilpligtede at refundere Brændehandler Hansen de af ham i Brændeafgift erlagte Beløb med Renter 5 pCt. deraf fra Forligsklagens Dato — han havde nemlig ikke nedlagt nogen Protest mod Opkrævningen, og som Følge deraf ei heller taget nogen Reservation med Hensyn til Renter og Erstatning.

Vel navnlig begrundet paa Tanken om, at saastremt Magistraten ikke godvillig refunderede de øvrige Brænde-

handlere den dem med Urette afkrævede Afgift, vilde den faae ligesaa mange Sager paa Halsen, som der var Brændehandlere, besluttede den sig til godvillig at refundere de indbetalte Beløb. Af en Skrivelse fra Advokat Henriksen — som senere nærmere skal omtales — sees det imidlertid, at den ærede Magistrat idetmindste har været stemt i Binden med, hvilken Legitimation den ved Pengenes Tilbagebetaling skulde fordre, og dette har vel ogsaa været den sande og eneste Grund til at den nægte at udbetale de mig tilkommende Beløb til mig personlig, men henviste mig til at høre mine Penge hos Advokat Henriksen. Denne skulde altsaa saaledes have at paasee Magistratens Tarv, og andet og mere var han eiheller istand til at gjøre, da han hverken kjendte Rheberne af Skibene eller Lasterne, eiheller Befragterne, ligesaa lidt som han kjendte de Skippere, der havde solgt Brændet, deels for, deels efter Afgiftens Erlæggelse. Han tilveiebragte hverken Toldjournal eller Toldsedler og Fuldmagter; hans hele Virksomhed bestod i, at han paasaar, at de Legitimationsdocumenter, som Magistraten fordrer at jeg skulde staae tilveie, vare i den Form, at de tilstrækkelig sikrede Magistraten mod Efterkrav; forøvrigt afhentede og udbetalte han kun Pengene, og for denne Virksomhed som Magistratens Fuldmægtig fandt Hr. Advokaten sig beføiet til at afbrage mig 6 pCt. af det mig udbetalte Beløb som Salair. Saalænge Udbetalingen gik livlig fra Haanden, og altsaa Salairret var rigeligt, vedblev Hr. Advokaten sin Virksomhed, men da senere kun mindre Summer bleve havede, overlod han til Magistraten selv at sikre sig, idet han imidlertid gav Sagen den Form, at han frasagde sig Incassationen for mig. Herimod saavel som mod det afbragne Salair, nedlagde jeg den sidste Dag, han udbetalte mig Penge, men første Gang han afbrag mig

Salair, en bestemt mundtlig Protest, og dette har Hr. Advokaten ogsaa selv erkjendt i sin ovennævnte Skrivelse, idet han deri iudtaler: „og tog Magistraten derved særdeles Hensyn til, at Sagen var lagt i en af den som honnet og paalidelig anseet Mand's Haand“, og senere hen, „og var nu det Tidspunkt kommet, paa hvilket Incassationen fra min Side var affluttet, og paa hvilket han (Johansen) begyndte at tale i en anden Tone, og at fremsøre Besværinger af den Art, der indeholdes i hans Procedure,“ altsaa en Erkjendelse saavel af, at han var engageret af Magistraten, som af min mundtlige Protest, thi efter sund Sands maatte det jo blive min og ikke Magistratens Sag, hvorvidt Manden var paalidelig, naar han blot mødte med behørig Fuldmagt fra mig, men paa den anden Side var det naturligt, at Magistraten, der jo overlod ham temmelig betydelige rebe Summer til Udbetaling, uden at der derfor blev stillet Caution, tog et Hensyn til Mandens Paalidelighed. Jeg erholdt altsaa selve Afgiftsbeløbet udbetalt, og herfor udstedte jeg Kvittering. Da jeg imidlertid fandt mig brostholben ved hele denne Fremgangsmaade, idet jeg hverken fik Renter af Beløbet eller Erstatning for det ovenomtalte mig med Urette afdragne Salair, eller for det Tab, jeg havde lidt ved Slupstibet „Lyffens“ uberettigede Standsning af Toldbæsenet, eller for den Tort og Creditspilde, jeg havde lidt ved de hos mig foretagne Udpantninger, der alle havde sin egentlige Grund i den heromhandlede uberettigede Afgiftsopkrævning ansøgte jeg, deels Magistraten, deels Indenrigsministeriet om at erholde den Erstatning for disse Poster, der med Ret og Billighed syntes at maatte tilkomme mig, men fik herpaa fra Begge et bestemt Afslag, og det samme Resultat erholdt jeg paa et Andragende i samme Retning til Kjøbenhavns Borgerrepræsentation, hvor, nu afdøde,

Borgermester Gammeltoft fremstod, og paa det Indstændigste fraraadede Forsamlingen at bevilge mig nogenstomhelst Erstatning, idet han som Argumenter for denne Mening anførte, at Magistraten, ved uden Proces at refundere de af mig erlagte Beløb, havde viist mig langt mere Humanitet end jeg kunde forlange, samt at Magistratens Sagførere saavel for Hof- og Stadsretten som for Høiesteret i den C. P. Hansenske Sag havde, for Sagens Paadømmelse, været af den usorgribelige Mening, at Magistraten stod med den meest soletklare Ret i Hænde, hvilken sidste Bemærkning, vistnok med særligt Hensyn til det uheldige Resultat, Sagen fik for Magistratens Vedkommende for begge Retter, imidlertid fremkaldte endeel Munterhed i Forsamlingen.

Da der saaledes ikke kunde opnaaes noget tilfredsstillende Resultat ad Mindelighedens Vej, maatte jeg atter til at instituere et Søgemaal, for at komme til min formeentlige Ret; da Retsveien imidlertid er lang, besværlig og betøstelig, og da jeg, begrundet deels paa den ulovmedholdelige Brændeafgifts Opdrævning, deels paa de høie Skatter, der netop i samme Tidsrum bleve mig paa-lagte, var i en saa daarlig Forsatning, at jeg ikke eiede Andet til Livets Ophold, end hvad jeg kunde fortjene hver Dag, indgav jeg til Overpræsidenten Ansøgning om fri Proces i den her nævnte Sag, i Haab om i Medfør af Bestemmelserne i Fdgn. 23de Marts 1827 §§ 2 og 3, samt Justitsministeriets Circulaire af 30te Juli 1858 og 1ste November 1861 — der netop tilfuge Uformuende Afgang til saadan Bevilling — at erholde denne Bevilling meddeelt, men blev dette mig nægtet. Efter nogen Tids Forløb tillod jeg mig atter at fornye mit Andragende i den hernævnte Retning, idet jeg henstillede, om Bevillingen, der ikke havde

funnet meddeles mig som „uformuende Mand“, dog ikke kunde meddeles mig som „forurettet Mand“, men modtog denne, ligesom forrige Gang, et bestemt Afslag fra Overpræsidenten, der imidlertid i sin Skrivelse tilsoiede, at Sagen — hvis jeg onstede det — jo godt kunde indantes til Justitsministeriets Afgjorelse; dette gjorde jeg ved en ny Ansogning, men fik naturligviis atter Afslag. Jeg siger naturligviis; thi naar man tilfældig veed, at Bevillingernes Meddelelse er overladt til Overpræsidenten, og at, naar man indgiver ny Ansogning til Justitsministeriet om samme Gjenstand, Ministeriet da ved Afgjorelsen saagodt som aldeles retter sig efter den af Overpræsidenten over Sagen afgivne Erklæring, der jo stedse er i fuldkommen Overensstemmelse med Sammes Resolution, og som Folge heraf erholder det Svar, at det maa have sit Forblivende ved den af Hr. Kammerherren truffne Afgjorelse, mindes man den gamle Sang, at „Uverden gaaer omkring i en grøn Raksfeling“, og jeg kan ikke rigtig forstaae denne hele Forretningsgang, saameget mindre, som jeg ei heller kunde faae en Afskrift af Erklæringen over min Ansogning, skjøndt Lov 2den Februar 1866 ganske i Almindelighed omtaler „Ansogninger“, og ikke specielt undtager „Ansogninger om fri Process“.

Da jeg saaledes ikke kunde erholde en bestiftet Sagfører til at udføre Sagen, og jeg ved Henvendelse til flere Sagførere ligeledes erholdt Afslag paa min Anmodning om at overtage Sagen — et Afslag der vel nærmest var begrundet i, at Autoriteterne og en af deres Collegaer var indblandet i Sagen — paabegyndte jeg personlig Sagen ved Forligsklage af 25de Juli 1872. Under denne Sag gjorde jeg Fordring paa:

1. Renter og Rentes Rente af 4,089 Rbl. 2 Mk., der

var det Beløb, der efter en vedlagt Dpgjørelse af Hr. Tolbofficiant Willumsen urettelig var mig afkrævet i Brændeafgift.

2. Erstatning for det Tab jeg havde lidt ved ovennævnte Beslaglæggelse af det mig tilhørende Slupstib „Lykken“ fra 20de Octbr. til 21de Novbr. 1865, samt Renter heraf.
3. Erstatning for det mig af Advokat Henriksen urettelig afkrævede Salair, stort c. 336 Rdl. samt Renter heraf.
4. Erstatning for det øvrige Tab, jeg ved hele denne Afgifts-sag havde lidt.

Til Støtte for mine ovennævnte Paastande har jeg, foruden ovennævnte Dpgjørelse fra Hr. Willumsen, Protesten af 7de April 1865, Sø- og Handelsretsdommen, Gjældscommissionsdommen, Overretsdommen i C. P. Hanssens Sag og Høiesteretsdommen i samme Sag, fremlagt en Attest i Oversættelse fra Hr. Consul Aug. Nielsenberg, Rügenwalde, om de Partier Brænde jeg har afkjøbt ham, og hvoraf jeg altsaa som Eier har erlagt Afgiften, ligeledes Attest fra en heel Deel Skippere, af hvem jeg deels havde kjøbt Brændet, deels som Befragter havde erholdt Brændet udleveret mod at refundere dem Toldafgiften; endelig har jeg fremlagt en heel Deel Connossementer paa flere af de Ladninger Brænde, hvoraf jeg erlagde Afgiften, ligesom jeg under Retsfagen opfordrede Magistratens Sagfører til at fremlægge de Connossementer og Toldkvitteringer, der i sin Tid ved Afgiftens Refusion vare komne i Magistratens Værg, hvor de endnu besinde sig.

ad Punkt 2 har jeg fremlagt Protest af 2den October 1865, Kjøbecontract og Skjøde paa Skibet, Attest fra Skibets Sælger, samt fra min Medkjøber, Brev fra Firmaet Bjerre & Rømer, Transport fra min Medrheder paa hans Andeel i Erstatningen, og endelig Skipperens Attest

om, at Skibet af den henvævnte Grund har været standset i den omhandlede Tid af Toldvæsenet.

ad Punkt 3 er der under Sagen fremkommet ovennævnte Skrivelse fra Advokat Henriksen til Procurator Winther, der indeholder en udtryffeligg Erkjendelse, saavel af SalairesBeregning, som af min mundlige Protest, samt en Attest fra den ene Aheber af Skonnerten „Genny Marie“ om, at Advokaten havde nægtet at udbetale Belobet, med mindre han afdrog 6 pCt. af Belobet som Salair.

ad Punkt 4 har jeg fremlagt en heel Deel Domme, Udstrifter af Fogedprotocollen, Attester, Qvitteringer og beslægtede.

Under Sagen, hvor Modparten kun fremlaæ den ovennævnte Skrivelse fra Advokat Henriksen, have de Indstævnte indskrænket sig til at benægte mine Paaastandes Rigtighed. Forøvrigt have de hertil havt 2 Maaneders Udsættelse, engang 3 Maaneder og engang c. 1½ Maaned; stadig protesterede jeg mod disse lange Udsættelser, og lod Retten afgive Kjendelser i Sagen. 4 & 5 Gange blev der affagt Kjendelse, og hver Gang til Modpartens Fordeel, saaledes at der gaves de Indstævnte en forøget Udsættelse, og blev denne ene og alene benyttet til at fremkomme med Benægtelser uden videre Oplysninger i Sagen. Efter langvarig Procedure frem og tilbage, uden at Modparten saae sig istand til engang at efterkomme min Opfordring under Sagen, blev der under 4de August 1873 affagt Dom i denne.

Som almindelig Bemærkning om denne Dom skal jeg foreløbig kun tillade mig at anføre, at den er noget summarisk, og at den aldeles ikke har berørt flere af de Punkter, der især bleve omstridte under Sagen. Dens Bemærkninger om min Ret til Renter, kan jeg aldeles ikke billige; at

Autoriteterne maa være erstatningsspligtige, naar de ved stor Skjodesløshed eller som det i Dommen hedder „en betydelig Feil“ har opkrævet en Afgift i Henhold til en Lov, der aldeles ikke hjemlede Afgiften, synes dog, saavel efter Sagens Natur, som ogsaa efter alle analoge Tilfælde i vor Lovgivning at være Tilfældet, og hvad Dommens Bemærkning om, at jeg ikke har gjort Krav paa Renter, men uden videre kvitteret, da har jeg vel kvitteret for Beløbet, men, deels var Renten ikke med et eneste Ord omtalt paa samme, deels har jeg ved Protesterne af 7de April og 2den October 1865 klart og tydeligt forbeholdt mig Renter m. m., og jeg skulde da formene, at det blev min Sag, naar jeg yderligere ved Retten vilde forfølge denne Protest, men dette omtaler Dommen ikke med et Ord.

Med Hensyn til Advokat Henriksens Salair maa jeg mod Dommens Indhold bemærke, at jo selve Dommen siger, at Magistraten henviste mig til Advokat Henriksen for at faae Beløbene udbetalte, for at han (Henriksen) kunde paasee, at Legitimationen var fuldstændig. Da Advokaten ikke havde fort nogen Sag for mig, og jeg paa ingen- somhelst Maade stod i Forbindelse med Advokaten, skulde jeg mene, at Magistraten ved at henvise mig til ham, ligeoverfor mig accepterede ham som Fuldmægtig, og at jeg var fuldt berettiget til at ansee ham som saadan, thi imodsat Fald tør jeg spørge den ærede Magistrat, saavel som de ærede Assessorer i Overretten, i Medfør af hvilken Myndighed og i Henhold til hvilken Lovbestemmelse Magistraten skulde have været berettiget til mod min Villie at give mig en Formhøder, da jeg udtrykkelig erklærede, at jeg var Mand for selv at hæve mine Penge, og er det ikke i det daglige Liv Skik og Brug, at den, der udbetaler Penge, selv maa fikre sig hvad Kvitteringens Form og Indhold angaaer, og

saaledes skulde jeg mene, at det ikke som i Dommen udtalt var til mit Løb, men at det netop var for Magistratens Sikkerhed imod Efterkrav at han skulde tiltræde —; huff vaa Advokatens egne Ord: „og tog Magistraten derved særdeles Hensyn til, at Sagen var lagt i en, af den, som honnet og paalidelig anseet Mands Haand“. —

Han har — hvad jeg under Eds Tilbud tor udsige — ikke skaffet en eneste Legitimation tilveie, han har kun sagt, at i den Form vilde Magistraten have dem, ellers udbetalte den ingen Penge. At han var Sagfører for Brændehandler C. P. Hansen — hvad skulde det vedkomme mig. At han netop af Magistraten har faaet runde Summer anvist, fremgaaer aldeles klart af Advokatens Dpgjørelser. Hvad den tredie Post angaaer, skulde jeg formene, at naar jeg nedlægger Protest mod Skibets Standsning i October og November 1865 som ulovlig, forbeholdende mig min Ret, og der saa i Januar 1867 ved Hof- og Stadsretten og senere i Januar 1869 ved Høiesteret falder Dom for, at Afgiften er opkrævet med Urette, jeg da har gjort hvad jeg kunde og burde gjøre for at bevare min Ret til Erstatning, en Ret, der dog umulig paa 3 à 4 Aar kan være præscriberet. Naar Dommen bemærker, at jeg kunde have forebygget Skibets Tilbageholdelse ved at betale eller deponere Afgiften, da kan jeg her — hvor nodig jeg end vil træde Dommerne for nær — ikke tilbageholde den Bemærkning, hvorledes har dog Dommerne læst de af mig ved Notarius publicus nedlagte Protester. Har jeg ikke netop deri tilbudt saavel Beløbet som Depositum som at stille vedborlig Caution, og er ikke begge Dele netop aflaaet af Tolddvæsenet. At jeg, ved at betale, kunde have undgaaet at faae Skibet stoppet, troer jeg vel, og takker de ærede Assessorer for dette

velvise Raad, (jeg kunde ogsaa reent have undgaaet alle øvrige Ubehageligheder ved at have holdt min Mund og indskrænket mig til at klynke Hænderne i de tomme Lommer, det havde Magistraten vist allerhelst seet; thi da havde den jo været en c. 20 à 30,000 Rdl. rigere), men derved vilde jeg netop have anerkjendt Afgiftsopkrævningens Berettigelse, og det var jo, det jeg saa ivrig protesterede imod som ulovmedholdelig.

Hvad endelig det sidste Punkt angaaer, da har jeg forment, at Enhver, hvad enten det er en Autoritet, eller en privat Person; der har paaført en anden Person et retstridigt Tab, bør erstatte dette fuldtud. Dette er saavidt jeg veed Lovens Ord, Lovens Aand og dens Grundfætning.

Jovrigt omtaler denne Dom ikke med et eneste Ord flere af de Spørgsmaal, som meest bleve omstridte under Sagen. Saaledes, hvem der var Eier af de i den af mig fremlagte Fortegnelse opførte Brændelaster, hvoraf Afgiften var erlagt; men de ærede Assessorer har maaskee efter hele Sagens Indhold ikke anseet det Umagen værd at omtale dette. Og hvorfor er jeg ikke blevet idømt Processens Omkostninger, naar jeg efter Rettens Mening har haft saa aabenbar Uret i at anlægge dette Sogsmaal. Jeg forstaaer det ikke, men paa den anden Side synes jeg efter min ringe Forstand, at denne Dom er forunderlig summarisk. Da de ærede civile Dommere ikke videre have indladt sig paa at raisonere over Autoriteternes Forhold, vil jeg tillade mig at fremkomme med et Par Spørgsmaal og Raisonnements. Naar Autoriteterne antog, at Rescript 9de Juni 1819 indeholdt Hjemmel for Afgiftsopkrævningen, af hvilken Grund paaabegyndtes Opkrævningen da først i Maret 1864, da der dog beviisligen var handlet med Brænde mindst 15 Aar forinden

paa de udenbys Grunde, og hvem af de ærede Autoriteter vilde og skulde vel — dersom Høiesteretsdommen var kommet til det Resultat, at Afgiftsopkrævningen var berettiget — have erstattet Magistratens Kasse det betydelige Tab, den havde lidt ved, at Afgiften var forsomt opkrævet i en saa lang Række af Aar. Var det Uvidenhed om Lovbuddets Existentz, var det jo en slem Feil, men var det Forsømmelse, var det jo endnu værre; thi i saa Fald vilde denne jo have været hjemfalden til Straf efter Straffelovens § 143. Vel erklærede den oftnævnte Høiesteretsdom den omhandlede Opkrævning for uberettiget — hvad Magistraten jo dog, ligeindtil Dommen faldt, betvivlede — og det Ansvar, der altsaa i det modsatte Tilfælde vilde have paahvilet Bedkommende, bortfaldt derved, men efter min Formening kom et andet Ansvar frem nu. Havde det ikke været vedkommende Autoritets Pligt, erindrende sig Grundlovens § 47 at „ingen Stat kan paalægges uden ved Lov“ at forelægge Generalprocureuren Sagen, tilligemed Rescriptet, til Erklæring, men saavidt vides har dette ikke været Tilfældet, og en Stat eller Afgift er blevet opkrævet gjennem en Række af Aar hos en enkelt Klasse Borgere, skjøndt ingen Lovhjemmel fandtes herfor, og skjøndt der end ikke i Henhold til Grundlovens § 25 var udstedt nogen foreløbig Lov, der kunde hjemle Opkrævningen. Skulde her ikke foreligge et aldeles klart Exempel paa en Overtrædelse af Grundlovens § 47, og tør jeg i saa Fald spørge, hvilken Folge medfører en saadan Forseelse for de Paagjældende — hvad Folge den har medført for mig, har jeg desværre følt —. Jeg kan som Lægmand ikke indsee andet end at Straffelovens § 143 her maatte komme til Anvendelse; imidlertid er det Noget, som jeg aldeles overlader til det høie Justitsministeriums Afgjørelse; jeg har kun tilladt mig at gjøre opmærksom

derpaa, for at ikke Forglemmelse her atter mulig kunde blive Aarsag til Forsømmelse.

Imidlertid har vedkommende Autoritet, der har oppebaaret den saaledes med Urette opkrævede Brændeafgift langtsfra været ligesaa villig til at tilbagebetale Beløbene som til at modtage dem; thi saavidt mig bekjendt henstaaer der endnu i Magistratens Kasse, urefunderede Beløb af denne Afgift, tilhørende Folk, der siden den Tid, deels ere gaaede fallit, deels bortreiste og deels døde. Havde Magistraten i Virkeligheden været saa human, som den ved enhver Leilighed har gjort sig til af, vilde den have viist at det var den piinlig at sidde inde med Pengebeløb, der med Urette var opkrævet som Afgift og det somoftest hos Folk, der kun med meget stort Besvær havde udredet denne, og for at Enhver kunde have erholdt sine erlagte Penge tilbagebetalt, have bekjendtgjort i de vigtigste Blade, at den i Henhold til oftnævnte Hviesteretsdom refunderede denne Afgift med Angivelse af, hvem der efter Toldjournalen havde erlagt Afgiften, Skibets og Capitainens Navn, Ind- og Udklaringsdatoen, Beløbets Storrelse, hvor Beløbet kunde hæves, og hvilken Legitimation Vedkommende maatte staffe tilveie, for at faae Pengene udbetalt. Men langtsfra at gjøre dette, har den end ikke ligeoverfor vedkommende Bortreiste, Fallit- og Dødsboer foretaget noget Skridt i den nævnte Retning, men den har endog ved at stille meget strenge Fordringer med Hensyn til Legitimationen, kun vanfseliggjort Tilbagebetalingen, og derved ene alene søgt at sikke sig selv, uden at tage mindste Hensyn til om de i Magistratens Kasse indestaaende med Urette opkrævede Beløb, virkelig kom deres retmæssige Eier i Hænde. Herefter turde jeg maaskee spørge, hvem det egentlig er, der ved hele denne Afgiftsag har havt „den klækkelige For-

tjeneste", Magistratens Kasse, den som honnet og paalidelig ansete Mand eller mig?

Uagtet jeg saaledes i Virkeligheden havde lidt et meget betydeligt Tab ved den her nævnte Afgiftsopkrævning, og uagtet dette maatte være Magistraten vel bekendt, var dog et af dens Medlemmer; nemlig Borgermester Gammeltoft, med til som Medlem af Ligningscommissionen at sætte mig i høiere Skat Aar for Aar. Det har rigtignok været lidt ubegribelig for mig, hvorledes at Hr. Gammeltoft qva Medlem af Ligningscommissionen kan gjøre gjældende, at jeg ved Tilbagebetalingen af den oftomtalte Capital kan have haft en saa stor Indtægt, at jeg maatte ansættes til et saa stort Skattebeløb, (c. 2000 Rbl.), naar han et andet Sted qva Medlem af Magistraten som Indstævnt i den nu ved Retten paadømte Sag, med største Bestemthed benægter, at jeg har hævet Pengene for mig selv, eller med andre Ord, været Eier af Capitalen. Jo større Afgift, der saaledes urettelig blev mig afkrævet, desto større Skat maatte jeg svare, og ovennævnte Skatteansættelse var Slutningen paa Sagen, — ja Humaniteten gif endog saa vidt, at skjøndt mine Creditorer, der samtidig forlangte Betaling for præstereede Varer, og havde sikret sig i mine Eiendele, Skatten dog ved Rettens Foranstaltning blev udredet af de mine Creditorer til Sikkerhed givne Eiendele, idet Smaat som Stort bleve tagne til Fyldestgjørelse for disse Skatter; at Ansættelsen var seilagtig, tør jeg formene bevises derved, at da jeg indankede Sagen for den ærede Overligningscommissionen, denne, uagtet det var den bekendt, at jeg som Eier havde hævet hos Magistraten et Beløb af 4,089 Rbl. 2 Mk., dog var tilfreds med, at jeg blev ansat til Skat efter 1000 Rbl.

Da jeg nu engang har begyndt at tale om Skatter,

kan jeg ikke undlade at fremkomme med Spørgsmaalet om, hvorvidt er „Præste-, Degne- og Klokkerpenge en Afgift, man er pligtig til at svare; jeg har i Forbigaaende tilfældig hørt, at det ikke var det — men jeg veed det ikke; det syntes imidlertid at være det Rigtigste om det ikke var nogen pligtig Afgift; thi skal man endelig engang have nogen kirkelig Handling foretaget, maa man saamæn baade betale Præst, Degn og Klokker, og Gud veed hvad, og vil man om Søndagen undertiden i Guds Huus, da kan man i de fleste Kirker — naar man ikke vil staae op — ikke engang faae Plads — sjøndt maaskee mange Stole staaer tomme — fordi man ikke her omtrent som i Theatret, holder og har betalt et Stabe; men i ethvert Fald troer jeg med Bestemthed at kunne paastaae, at man ikke er forpligtet til at erlægge denne nævnte Afgift til Præst- Degn og Klokker 2 Gange. I det Dieblig jeg nedskriver dette, ligger der 2 Skattekviteringsbilletter foran mig, begge lydende paa Brændbehandler N. Johansen, begge udstedte under 17de September 1872, begge undertegnede „Bech“, samt stemplede med Skattecontoirets Segl, begge paategnede af Rodemestrene i St. Anna Øster Kvarteer, „Stolpe“ og „Abel“; men den ene lydende paa Indkomsskat for Juli Kvartal 1872 . . . 3 Rdl. 90 Sk., og Præste- Degne og Klokkerpenge for Aaret 1872 . . . 1 Rdl. — denne Billet confereret af „Engel“; den anden derimod kun lydende paa Præste- Degne- og Klokkerpenge for Aaret 1872 . . . 1 Rdl. — denne Billet confereret af „Bentzen“; dernæst lyder den første paa Bopæl, St. Strandstræde Nr. 21, hvor jeg imidlertid ikke har boet det sidste Aar; den anden derimod paa min nuværende Bopæl, Norgesgade Nr. 22. At begge Billetter ere blevne betalte ligger i, at den ene er bleven præsenteret mig paa min Forretningsplads „Bag

Casino", og betalt strax, og den anden er blevet præsen-
teret min Hustru — der ikke vidste at denne Skat engang
var betalt, og heller ikke anede at Sligt kunde finde Sted
— paa min Bopæl, og betalt af hende. Da jeg kun har
Dug og Dist et Sted, og jeg ikke kan antage at være
pligtig til af en simpel Brændeoplagsplads at skulle svare
den her nævnte Afgift, forstaaer jeg aldeles ikke, hvorledes
Afgiften kan blive mig afkrævet 2 Gange.

Er Afgiften — hvad den jo maa være — afkrævet
mig urettelig den ene Gang, og har vedkommende Rodemestre,
der saaledes har afkrævet mig Belobet 2 Gange, afkrævet
mig samme til egen Fordeel, maatte de jo vistnok hjemfalde
til Straf efter Strfl. § 144 jfr. 137, og den Embeds-
mand, hvem det er paalagt at fore Tilsyn med Ved-
kommende, efter § 136.

Herover, saavel som over nogle andre Punkter, har jeg
gjentagende anket, saavel til Hans Majestæt Kongen, som
til vedkommende Ministerium, og andraget paa, at Sagen
maatte blive undersøgt, og enhver, der havde begaaet en
Lovovertrædelse tiltalt og straffet, men som Svar herpaa
kun faaet, at der Intet vilde blive foretaget i Anledning af
mit Andragende. Et saadant Svar uden nogensomhelst
Motivering kan jeg ikke lade mig noie med, og har jeg
derfor ifinde ved den sammentrædende Rigsdag's Begyndelse
at indsende et Andragende til dette — skjøndt jeg allerede
een Gang tidligere har indsendt et saadant, paa hvilket den
ærede Rigsdag imidlertid ikke kunde give mig andet Svar
end at den, da Sagen henstod for Domstolene, ikke var
berettiget til at tage Sagen under Behandling — deels
om, enten at faae Erstatning, eller erholde udvirket, at
jeg faaer Bevilling til fri Proces for Høiesteret, deels om

ved Rigsdagens Hjælp at faae Sagen undersøgt, og Enhver, der har overtraadt Loven tilstalt og straffet.

Ministeriets og de ærede Autoriteters hele Maade at behandle de af mig indgivne Andragender og Besværinger er i det Hele bleven fremmede med en mærkvaerdig Laug-somhed, der stærkt contrahere med den Hurtighed, hvormed t. Ex. Favnsætterformandens Klage over mig blev fremmet. Jeg har saaledes i Juli Maaned d. A. indgivet en Besværing til Magistraten over bemeldte Favnsætterformand, men endnu ikke modtaget noget Svar eller Resultat. Anledningen til denne Klage var følgende:

Den 30te Juni 1873 blev i den offentlige Politiret foretaget en Sag mod Undertegnede for uberettiget Favnsætning efter Foranledning af Formanden for de autoriserede Favnsættere her i Staden, idet jeg den 24de s. M. ved private Folk stulde have ladet favnsætte 60 Favne svenskt Brænde paa Grosserer Holms Plads, men at jeg, der ved en i 1871 ved Civilretten paadomt Sag var bleven paalagt at betale Favnsætterpenge for 50 Favne Brænde, indvendte, at jeg havde kjøbt en hel Skibsladning paa Slump og derfor ikke vilde afgjøre Sagen i Mindelighed, hvorfor Klageren, s: Favnsætternes Formand blev henvist til at sagsøge mig ved et Civilkammer.

Da jeg for 14 Aar siden begyndte min Virksomhed som Brændehandler og var aldeles ukjendt med de lokale Forhold, benyttede jeg stedsse de af Magistraten autoriserede Favnsættere, indtil jeg for ca. 13 Aar siden forlagde min Handelsvirksomhed til Ny Ballastplads. Her havde det stedsse været Coutume, at Brændehandlerne benyttede deres private Folk — og der var her handlet med Brænde mange Aar, forinden jeg nedsatte mig der —, og jeg fulgte da det gamle Ord, „Skif folge eller Land fly“ — og benyttede

ligesom mine Kollegaer mine private Folk uden nogensomhelst Meen fra de autoriserede Favnsætteres Side, og denne Skik vedblev jeg at følge, efterat jeg havde forlagt min Handelsvirksomhed til Korntorringsmagasinet her i Staden, da alle mine Kollegaer her i Byen ogsaa stedsbe benytte deres egne Folk til det omhandlede Arbeide. Magistratens Favnsættere benyttedes saa godt som kun i Havnen af Skipperne og Private, men iøvrigt næsten ikke af en eneste Brændehandler paa de private Pladser. Saaledes drev jeg min Virksomhed som Brændehandler med mine egne Folk uforstyrret, indtil der, som det vil sees af „Dags-Telegrafen“ Nr. 282 for 19de October 1871, i Begyndelsen af October Maaned s. M. blev klaget over mig af Favnsætternes Formand, og jeg paa hans Foranledning blev idomt at betale Favnsætterne 6 Rdl. 24 St. samt i Sagsomkostninger 2 Rdl. 76 St. Da jeg imidlertid var overbevist om, at de Autoriserede, som vi vilde kalde dem, i det Mindste som Hovedregel ikke sætte en Favn Brænde saaledes, at vedkommende Kjøbere kunne være tjente dermed, og derhos Pl. 25de Juni 1759 udtrykkelig paabyder, „at de skal pakke Brændet tæt sammen i Favnemaalet uden Huller“, overbeviste jeg dengang den ærede Corporation om, at dette ikke var Tilfældet med det Brænde, dens Folk satte i Favnemaal, idet en Favn Brænde, som var sat af de Autoriserede, blev i mange Vidners Overværelse omsat af mine Folk, og viste det sig da, at der i Maalet manglede for 3 à 4 Mark Brænde. Omvendt saa de Autoriserede sig ikke istand til at faae det Brænde i Favnemaalet, som af mine Folk var sat i samme, der kom nemlig til at mangle 6 à 7 Stkr. i hver Favn. Herefter afstedige jeg de Autoriserede af mit Arbeide med den Bæstid til Formanden, at hvis han havde dngtigere Folk, kunde han sende mig dem, da jeg hellere end gjerne rettede mig

efter de bestaaende Bestemmelser, naar blot de Vedkommende
 vare dygtige nok til at udføre det dem paahvilende Arbeide.
 Efter denne lille Comedie har jeg havt No og Fred for de
 Autoriserede i næsten 2 Aar, og har i den Tid til mine
 Handelsvenners største Tilfredsbed benyttet mine egne Folk til
 Favnsætning indtil for saa Dage siden, da Formanden for
 de Autoriserede i Følge med en Politibetjent kom ned til
 mig paa en privat Plads, hvor jeg just var ifærd med at
 løse en Ladning Brænde, jeg havde kjøbt paa Slump, og
 optog Rapport over, at jeg ved denne Leilighed benyttede
 mine private Folk til Favnsætning. Paa hvis Foranledning
 dette skeete, kan man jo kun have en grundet, men ikke
 sikker, Formodning om, men Følgen blev, at jeg blev tilsagt
 at møde i den offentlige Politiret Mandagen den 30te Juni,
 hvor jeg atter blev tiltalt for Benyttelsen af mine private
 Favnsættere. Det gjaldt nu for mig om atter at bevise,
 at hverken Publikum, eller jeg, kunde være tjente med de
 Autoriseredes Favnsætning, og at de ikke fulgte ovennævnte
 Lovs Forrifter om at pakke Brændet tæt sammen uden Huller
 o: sætte saameget Brænde i Favnen, som det var muligt,
 og jeg sendte derfor samme Dag en Mand over i Havnen
 for at købe mig 2 Favne Brænde. Brændet, der blev kjøbt
 af A. H. Stjerne og P. N. Rasmussen fra Kallehauge
 og kostede 14 Rdl. 3 Mk. Favnen samt 24 St. i Sætter-
 og Læsspenge (Tagten 18 St.), blev sat i Maal af de
 autoriserede Favnsættere i flere Borgers Paasyn, samt der-
 efter læstet paa Vogne og Favnsætterne bethdet, at det nu
 blev fjort op i Politigaarden paa Raadhuset, for der at
 omsættes; med Vognene fulgte de nævnte Borgere, for i
 Retten at kunne bevidne, at intet af det Brænde, der af
 Favnsætterne var sat i Maalene var forkommet undervejs til
 Raadhuset. Her lod jeg da mine private Folk i Over-

værelse af de nævnte Borgere, en stor Deel af Politistyrken samt andre Herrer, sætte de to kjøbte Favne Brænde om, og det viste sig da, at der manglede for 1 Rdl. 3 Mk. Brænde i hvert Favnumaal, altsaa for 3 Rdl. Brænde i det Hele. Med dette Resultat mødte jeg i Retten og meddeelte Dommeren samme, samt bad om, at de med mig mødte Borgere af Staden (Brændehandlere, Bagere, Høkere og Detailhandlere) maatte afgive Vidnesbyrd om, at Sagen forholdt sig som af mig forklaret. Dommeren erklærede da, at Sagen ikke kunde foretages i den offentlige Politiret, men at Formanden maatte søge sin Ret hos mig ved et civilt Sogsmaal.

De ovennævnte Mænd, der godvillig vare mødte med mig, vare tillige villige til at erklære i Retten, at de intetsomhelst Sted vilde kjøbe Brænde, hvor Magistratens Favnsættere satte dette, og heller ikke hos mig. saafremt jeg benyttede disse. Begrundet paa denne Udtalelse, der maa betragtes som en, idetmindste hos de Handelende, almindelig gjængs Mening, og begrundet paa, at alle mine andre Collegaer heller ikke benytte de af Magistraten autoriserede Favnsættere, gjør det uafviselig nødvendigt for mig — ifald jeg vil existere, og ifald jeg vil see mig i Stand til at svare de mig paahvilende hoiere Skatter — at benytte mine egne Folk. Ingen vil hellere end jeg benytte de Autoriserede, naar kun Alle benytte dem, og naar de derhos — som første Betingelse — forstaa at udføre og vilde udføre deres Arbeide som det sig hør og bør, og ikke, saaledes som nu to Gange af mig beviist, favnsatte Brændet saaledes, at der mangler for over 1 Rdl. Brænde i hver Favn; thi dette kan Kjøberen ikke være tjent med, og jeg, som baade er Kjøber og Sælger heller ikke; thi faae mine Handelskunder ikke det Maal, der tilkommer dem, mister jeg selvfolgelig

min Handel. Hertil kommer endnu, at Vagerne i sin Tid bleve mulfterede fordi de folgte undervægtigt Rugbrød, og de Handlende blive stadig mulfterede, naar det opdages, at de bruge ujusterede Maal, og den Kjøbende altsaa ikke faaer, hvad ham tilkommer. Kunne de Autoriserede nu ikke ogsaa tiltales for ikke at have leveret, hvad de bor? Skipperne, hos hvem Brændet blev kjøbt, erklærede, at der ikke fra deres Side var lagt Favnsætterne Hindringer iveien for at sætte saa Meget i Favnemaalet, som mulig; men beviislig er det, at jeg har faaet for lidt — meget for lidt — og saaledes er det vist gaaet Mange med mig, ifald de havde maalt Brændet om — og hvis er Skylden? Skal den Ene straffes, maa den Anden ogsaa; thi vi ere jo Alle lige for Loven, eller er Magistratens Autorisation maaftæe en Raabe, i hvilken Favnsætterne kunne hulle sig efter fuldført Gjærning og paaberaabe sig Fredhellighed og Uangribelighed? Smidfertid er det min Hensigt at klage over Favnsætterne med deres Formand til Magistraten, og lad os saa engang see, hvad denne gjør, om den kan forsvare at lade nærværende Sag gaae upaataalt hen, hvor det gjælder Dalere, naar den stakkels Sandhandler, der paa Gaden giver for lidt Sand, fordi han benytter et ujusteret Skjæppemaal, uden Barmhertighed trækkes op i den offentlige Politiret og mulfteres; og lad os see, om Magistraten nu vil vise, at den ligesaa beredvillig, som jeg ved Politiets Foranstaltning efter Foranledning af Favnsætternes Formand blev stævnet til Undgjældelse i den offentlige Politiret, vil sætte Sag igang mod Favnsættercorporationen til Undgjældelse, fordi dens Medlemmer havde syndet, mod, hvad man kalder, „rigtigt Maal“. Hvorvidt iøvrigt den ærede Formand for Corporationen vil ansee sig besøiet til at anlægge Sag mod mig ved civil Ret, har jeg naturligviis ingen Formening

om, jeg vilde heller raade ham til at see at faae rigtig flinke og dygtige Folk ind i Corporationen, saadanne Folk, der virkelig vilde og kunne udføre Fabvsætningen til Alles Tilfredshed. Tiltalen fra Magistratens Side mod Favnsætterne for ikke at have leveret rigtig Maal var en Sag, der egnede sig for en honnet og paalidelig Mand, s. Ex. en Jurist eller Advokat, og var Magistraten for den indvirkende og vanskelige Sags Udførelse i Stand til at skaffe Vedkommende „en klæffelig Fortjeneste“. Sluttelig skal jeg dog bemærke, at jeg vil være alle de d'Her. meget taknemmelige, dersom de vilde lade mig leve i Fred og Ro og stytte mig selv, jeg skal da paa ingensomhelst Maade genere nogen af dem; men skulde den ærede Formand for Favnsættercorporationen om kort eller lang Tid atter faae Skrupler over min Virksomhed, vil jeg raade ham til, forinden han foretager videre Skridt, at huse paa, hvorledes Favnsætningen faldt ud denne Gang, og fremfor Alt erkendige sig rigtigt om, hvorvidt hans egne Folk virkelig ere i Stand til at udføre det Arbeide, han ifølge Magistratens høie Autorisation ikke vil tillade den private Mand at udføre ved sine egne Folk til Alles Tilfredshed. „Fei for din egen Dør, for Du feier for Andres“, siger et gammelt Ord.

Imidlertid skal jeg villig indrømme, at de autoriserede Favnsættere ere uundværlige, men dog kun under Forudsætning af, at de forstaae at rogte det dem paahvilende Arbeide saavel til vedkommende Kjøbers som til Sælgerens Tilfredshed, paa saadan Maade, at Brændet overeensstemmende med Pl. 25de Juni 1759 er paffet saaledes i Maalet, at der ved Omsætning paa ingensomhelst Maade kan komme mere i dette, samt at de ufravigelig blive brugte i alle Havne og paa alle Pladser, private og offentlige,

og endelig at Corporationen erhøber en Formand, der ikke, som den nuværende, er aldeles ukjendt med Forretningen, men selv har været Sætter i nogle Aar, og altsaa kan see og paatale, naar det ham undergivne Personale ikke tilbørlig røgte det dem paahvilende Hverv, ligesom han ogsaa paa den anden Side maa kunne paatale, naar Favnsætterne forurettes, enten ved at private Favnsættere benyttes, eller paa anden Maade forulempes i deres lovlige Virksomhed. Det burde derfor ogsaa, samtidigt med at den for Tiden aldeles uforholdsmæssige Taxt blev forhøiet, være en ufravigelig Betingelse, at Magistraten ikke var berettiget til at antage Nogen til Favnsætter, medmindre han ved en Prøve tilstrækkelig havde godtgjort, at han var en Post som saadan voksen; thi ved at mangle Evne eller Villie til retfærdig at udfylde sin Plads, er det ikke alene vedkommende Kjøber, men ogsaa de Concurrenter, som ikke kunne eller ville bruge en saadan Fremgangsmaade, der lide et føleligt Tab.

Man fristes uvilkaarligt til under de eksisterende Forhold — hvor een Brændehandler tiltales for uberettiget Favnsætning, en anden ikke, og vedkommende Handelskunder, Bager, Pindhuggere og Spæthøkere, erklære, at forsaavidt Magistratens Favnsættere benyttes, vilde de intet Brænde købe hos En — at spørge de ærede Autoriteter, hvad man i saadant Tilfælde skal gjøre, og hvoraf de — naar man altsaa ikke benyttede sine egne Folk — troer, at man kunde svare Præste-, Degne og Klokkerpenge 2 Gange for et Aar, samt saadan ulovmedholdelig Afgift, som i sin Tid er mig aftrævet.

Naar jeg har tilladt mig at udsende dette lille Strift, om en Afgiftsag til Publikum, er det steet, deels fordi jeg har troet at den muligen kunde have Interesse for Almeen-

heden, og især for de Borgere og Bønder, der for Diebliffet ere, eller muligen kunne komme i lignende Situation, ligeoverfor humane Autoriteter, eller honette og paalidelige Mænd, som jeg har været, deels for at give Rigsdagen, i hvilken jeg er overbeviist om sidder mange besindige og dygtige Mænd, Mænd, der paa den ene Side ikke hige efter Rang og „klæffelig Fortjeneste“, men paa den anden Side eiheller var bange for eller uvillig til at aabne Munden for at paatale berettigede Klager, der fra Statens Borgere maatte indkomme til Rigsdagen enten over Embedsmænd eller Andre — et klart Blik paa nærværende Sag, og et lille Indblik i enkelte Grene af vor Administration, og deels endelig for at fremkomme med det Spørgsmaal, om jeg og mine Lige, naar vi engang muligen kunne komme til at begaae en Forseelse, eller som Overrettsdommen udtrykker sig, en „betydelig Feiltagelse“, da i Henhold til Reglen, „for Loven ere Alle lige“, kunne undskyldes os paa samme Maade, som Autoriteterne have gjort.

Er der mange Borgere og Bønder, der have faaet en lignende Behandling som er blevet mig tildeel, maa den Strid, der i den sidste Tid har reist sig mellem Regjeringen og en stor Deel af Folket, ansees som baade naturlig og forklarlig, ligesom den Tanke, om der blandt Landets Sonner ikke stulle kunne findes saadanne, der med ligesaa stor Oprigtighed og Nidtjærhed som de nuværende Embedsmænd kunne forestaae de dem betroede Embeder, og derhos mere samstemme med det store Fleertal af Landets Børn.
